

Zheng Gongcheng
și alți autori

SERIA DE
DISCURSURI
ALE LUI XI JINPING
PRIVIND MIJLOACELE
DE TRAI ALE
POPORULUI

Traducere din limba chineză de Ana-Maria Băjan

CAPITOLUL I

Introducere

1. Contextul istoric al seriei de discursuri ale lui Xi Jinping privind mijloacele de trai ale poporului
2. Particularitățile teoretice ale discursurilor lui Xi Jinping privind bunăstarea poporului
3. Semnificația seriei de discursuri ale lui Xi Jinping privind mijloacele de trai ale poporului

„Gândirea lui Xi Jinping privind socialismul cu specific chinezesc în noua epocă” reprezintă o viziune amplă și profundă, cu un conținut bogat, care cuprinde sfera politică, economică, socială, culturală, a mediului ecologic etc. Pe de altă parte, seria de discursuri ale lui Xi Jinping privind mijloacele de trai ale poporului constituie o secțiune detaliată și elaborată, care indică în mod direct mijloacele de trai și aspirațiile maselor populare, fiind partea cea mai apropiată de viața oamenilor de rând, și reprezintă cea mai bună interpretare a convingerii „slujirii poporului cu toată inima și cu toată credința”, dar și a „stabilirii ca obiectiv de luptă a năzuinței poporului la o viață mai bună”. De asemenea, semnifică rezultatul teoretic care poate cel mai bine să reflecte în mod direct convingerea, credința transmisă de Xi Jinping, aceea de a avea întotdeauna poporul în centru. Fiind o parte intrinsecă și importantă a viziunii lui Xi Jinping privind socialismul cu specific chinezesc în noua epocă, discursurile lui Xi Jinping despre mijloacele de trai ale poporului reprezintă o analiză, o judecată asupra unor probleme precum siguranța traiului poporului, îmbunătățirea traiului poporului, dezvoltarea traiului poporului și asupra altor chestiuni legate de aceste teme. De altfel, cristalizarea teoretică pe care aceste discursuri o conțin reprezintă, pe scurt, conceptul unei viziuni și al unei gândiri ample asupra vieții oamenilor, având drept scop fericirea acestora. Baza acesteia este reprezentată de convingerea conform căreia „năzuința oamenilor de a avea o viață mai bună este obiectivul nostru de luptă”¹, care cuprinde doleanțele sincere ale poporului, din toate domeniile, și care într-un mod complet și sistematic pune în prim-plan esența adevărată a căutării fericirii poporului de către PCC, dar și caracteristica intrinsecă a socialismului cu specific chinezesc de a urmări prosperitatea comună, și răspunde într-un mod științific la întrebări precum: Cu ajutorul căror concepte de dezvoltare și prin ce metode vor fi soluționate problemele poporului din China? Cu ajutorul cărei strategii generale și a căror măsuri va fi îndeplinită dorința crescândă a poporului pentru o viață mai bună? Cu ajutorul cărui tip de sistem va fi stimulată și menținută constant dezvoltarea

¹ Cu ocazia întâlnirii membrilor Comitetului Permanent al Biroului Politic al celui de-al XVIII-lea Comitet Central al PCC cu jurnaliști chinezi și străini, președintele Xi Jinping a subliniat că năzuința oamenilor de a avea o viață mai bună este obiectivul nostru de luptă, *Cotidianul Renmin*, 16.11.2012.

poporului? etc. Toate acestea au un rol extrem de important în ghidarea dezvoltării continue și sănătoase a ocupării forței de muncă de către masele populare din China.

Așa cum am putea deduce, traiul poporului se referă la mijloacele de trai și la aspirațiile oamenilor. De la îmbrăcăminte, hrană, locuință, transport, educație, locuri de muncă, mediu, cultură și divertisment, turism și serviciile aferente, cât și alte nevoi materiale ale vieții, la o justiție corectă, o politică democratică, garantarea statului de drept, egalitate, demnitate și alte aspirații mai mari, toate acestea pot fi incluse în sfera traiului poporului, reflectând cerințe ale oamenilor, oglindind nivelul de dezvoltare a statului și progresul social. După cum putem observa, traiul poporului nu înseamnă doar construcția economică și cea socială, ci și construcția politică, culturală și a unei civilizații ecologice. Bineînțeles, conceptul de trai al poporului a avut diferite conotații și denotații în epoci diferite, aspirațiile oamenilor au fost diferite, iar diferite sisteme și orânduiri cu atât mai mult au influențat în mod direct procesul îmbunătățirii traiului poporului. Însă, per ansamblu, traiul poporului se îmbunătățește neconținut odată cu dezvoltarea națională și cu progresul social, iar în urma soluționării problemelor inițiale ale oamenilor, vor apărea noi probleme legate de traiul poporului; cu cât economia și societatea sunt mai dezvoltate, cu atât semnificațiile și denotațiile problemelor legate de bunăstarea poporului sunt din ce în ce mai extinse, motivul fiind acela că aceste probleme sunt din ce mai complexe, fiind nevoie de înțelepciune pentru soluționarea lor, aceasta fiind o lege obiectivă de neschimbat.²

Nivelul bunăstării poporului determină în mod direct dacă poporul va susține guvernul sau va fi împotriva sa, iar sprijinul poporului decide destinul, prosperitatea sau declinul unui stat. Acesta este un adevăr universal, valabil din Antichitate și până în prezent, în întreaga lume. Încă din Antichitate, China a pus pe același loc „bunăstarea poporului” și „strategia națională”, „economia națională și bunăstarea poporului” fiind o sintagmă extrem de uzuală, care reflectă faptul că între chestiunea traiului poporului și dezvoltarea națională există o legătură strânsă. „Poporul

² Zheng Gongcheng, „Construirea unei societăți armonioase: înregistrări ale discursurilor profesorului universitar Zheng Gongcheng”, *Cotidianul Renmin*, Beijing, 2005, p. 69.

reprezintă temelia păcii naționale³, reprezintă nucleul viziunii confucianiste asupra guvernării statului, iar poporul este fundamentul. Atunci când „acest fundament este unul solid, țara este puternică, însă atunci când există haos în popor, țara este în pericol” (Guan Zhong⁴, *Guanzi*, „Despre hegemonii”). „Guvernarea statului prosperă atunci când se ghidează după vocea poporului”, „guvernarea statului eșuează atunci când se împotrivește poporului” (*Guazi*, „Despre păstori”), „atunci când suveranului îi pasă de fericirea poporului și poporul va aduce bucurii suveranului” (Mencius, „Sub domnia regelui Hui din Liang”), „poporul este cel mai important, statul este pe locul doi, în timp ce importanța suveranului vine după acestea două” (Mencius, „Din toată inima”) – toate acestea, cât și alte expresii, reflectă într-un mod obiectiv importanța pe care înțelepții chinezi din Antichitate acordată poporului. În afară de aceasta, înțelepții chinezi au creat idealul unei societăți a bunăstării decente, utopia panti-socrației. Termenul de „societate a bunăstării decente” a apărut pentru prima dată în *Cartea Cântecelor*⁵ („Oda Plângerii, Munca Poporului”): „Atunci când poporul muncește din greu, se cuvine să se bucure de bunăstarea decentă.” Iar ulterior, în „Însemnări despre rituri – Însemnări despre călătorii”, Confucius s-a referit la conceptul de „bunăstare decentă” ca la un mod de trai al societății, ba chiar l-a descris ca pe un tip de societate. Însă, din păcate, în istoria Chinei nu au existat foarte multe dinastii care să soluționeze cu adevărat în mod eficient problemele poporului.

În 1949, atunci când s-a constituit Republica Populară Chineză, problemele poporului au căpătat o deosebită importanță. Încă din perioada 05.03.1949–13.03.1949, în provincia Hebei, județul Pingshan, pe dealul Xibai, unde s-a organizat a doua Sesiune Plenară a celui de-al VII-lea Comitet Central al Partidului Comunist Chinez, Mao Zedong a afirmat într-un mod clar: „Încă din prima zi în care am preluat administrarea acestui oraș, trebuie să ne îndreptăm atenția înspre refacerea și dezvoltarea industriei producătoare a orașului”, este necesar ca prin această misiune

³ Li Min, Wang Jian, *Comentarii la cartea Istoriei*, Editura pentru publicarea operelor antice, Shanghai, 2010, p. 93.

⁴ Guan Zhong (720–645 î.H.) – filozof și om politic, autorul *Guanzi* (Cartea maestrului Guan), o compilație de eseuri filozofice, economice și politice din China antică (n. red.).

⁵ Prima antologie de poezii străvechi din istoria Chinei care cuprinde 305 de creații scrise într-o perioadă de peste 500 de ani (n. red.).

centrală de refacere și dezvoltare a producției „să aducem mai întâi anumite îmbunătățiri vieții muncitorilor și, de asemenea, să ameliorăm traiul oamenilor de rând”, în caz contrar „nu putem menține regimul și ne vom clătina, ceea ce ne va aduce eșecul”⁶. Aceste cuvinte indică într-un mod clar viziunea de bază conform căreia doar prin dezvoltarea economiei și prin îmbunătățirea traiului poporului se poate consolida un regim nou-întemeiat. La sfârșitul anilor 1950, Mao Zedong, atunci când a concluzionat lecțiile și experiența „de stânga”, mai întâi a confirmat observațiile lui Chen Yun⁷ cu privire la „mai întâi să organizăm piața, iar apoi să organizăm infrastructura”, indicând faptul că „este necesară asigurarea a cinci elemente esențiale: îmbrăcăminte, hrană, locuință, obiecte de uz, transport, aceasta fiind problema de care depinde stabilitatea unui număr de 650 milioane de oameni”⁸. Odată cu stabilirea muncii colective în sistemul de proprietate publică, stabilirea metodelor de distribuție colectivă, dezvoltarea unor sisteme de securitate socială, cum ar fi asigurarea de muncă și asistența medicală cooperativă, rezultatele dezvoltării naționale aduc în mod direct beneficii mijloacelor de trai ale oamenilor, iar viața a sute de milioane de oameni s-a îmbunătățit în mod fundamental. Însă, din cauza sărăciei și a slăbiciunilor acumulate în vechea Chină și a blocadei disperate din partea țărilor occidentale, în ciuda faptului că a condus poporul către o explorare dificilă, PCC nu a reușit să îndeplinească obiectivul anticipat, acela de a asigura poporului un trai fericit.⁹ În anii 1980, având în vedere necesitatea urgentă de rezolvare a numeroase probleme interne care țineau de traiul oamenilor și din cauza faptului că statele socialiste din Uniunea Sovietică și Europa de Est se confruntau cu dificultăți și au suferit în cele din urmă schimbări drastice, China a adoptat o strategie de reformă treptată în perioada incipientă a reformei și deschiderii, a continuat să extindă deschiderea către exterior și a ales metode economice de piață mai eficiente, ceea ce a făcut ca economia națională

⁶ Mao Zedong, *Opere alese*, Editura Renmin, Beijing, 1991, ediția a doua, vol. IV, p. 1428.

⁷ Chen Yun (1905–1995) a fost unul dintre cei mai de seamă lideri ai Republicii Populare Chineze în perioada 1980–1990 (n. red.).

⁸ Mao Zedong, *Colecție de lucrări*, Editura Renmin, Beijing, 1999, vol. VIII, p. 78

⁹ Zheng Gongcheng, *Dezvoltarea științifică, armonia și împărțirea comună a beneficiilor: societatea armonioasă privită din perspectiva mijloacelor de trai ale oamenilor*, Editura Renmin, Beijing, 2006, p. 26.

să aibă o dezvoltare rapidă continuă, iar traiul populației să continue să se îmbunătățească substanțial, astfel că prosperitatea comună a putut deveni treptat o realitate.

Socialismul cu specific chinezesc a intrat într-o nouă epocă, aceasta este o evaluare majoră făcută în raportul la cel de-al XIX-lea Congres Național al PCC. În această nouă epocă, cerințele maselor populare cu privire la trai nu s-au manifestat doar prin dorința ca viața materială să continue să fie ameliorată, ci „cerințele legate de democrație, politică, justiție, dreptate, siguranță, mediu și alte aspecte au crescut din zi în zi”, „principala contradicție socială a țării s-a transformat deja în contradicția dintre necesitatea crescândă a oamenilor de a avea o viață mai fericită și dezvoltarea dezechilibrată și insuficientă”¹⁰. În astfel de condiții, discursurile lui Xi Jinping privind mijloacele de trai ale poporului nu doar că pot oferi o puternică armă teoretică în sprijinul soluționării mai eficiente a problemelor legate de traiul oamenilor, creșterea stabilă a calității vieții și a prosperității comune a întregii țări, dar și dezvoltarea oamenilor, ba mai mult, pot oferi o planificare mai bună a structurii generale a „Celor cinci aspecte integrate”, să ofere o promovare coordonată a schemei strategice a „Celor patru conștientizări”, pentru a construi un puternic stat socialist modern. Pe de altă parte, contribuie cu înțelepciunea chineză la construcția unei comunități a destinului comun al omenirii, pentru a aduce beneficii întregii lumi, în special pentru a îmbunătăți traiul oamenilor din numeroase state aflate în curs de dezvoltare.

1. CONTEXTUL ISTORIC AL SERIEI DE DISCURSURI ALE LUI XI JINPING PRIVIND MIJLOACELE DE TRAI ALE POPORULUI¹¹

Apariția oricărei idei mărețe este strâns legată de epoca din care aceasta a luat naștere și care contribuie la formarea sa. Seria de discursuri ale președintelui Xi Jinping privind mijloacele de trai ale oamenilor s-a format atât în contextul intrării socialismului cu specific chinezesc într-o

¹⁰ Xi Jinping, *Asigurarea unei victorii decisive în realizarea unei societăți a bunăstării decente, obținerea unei mărețe victorii a socialismului cu specific chinezesc în noua eră – raportul la cel de-al XIX-lea Congres Național al Partidului Comunist Chinez*, Editura Universității Renmin, Beijing, 2017, p. 11.

¹¹ Zheng Gongcheng, „Viziunea lui Xi Jinping asupra mijloacelor de trai ale oamenilor, contextul epocal și caracteristicile teoretice”, *Teoria securității sociale*, 2018 (3).

nouă epocă, cât și în contextul dezvoltării mondiale în secolul al XXI-lea. În această epocă în care au loc schimbări majore, China a trecut printr-un salt major, de la refacere la prosperitate, iar mai apoi la construcția unui stat puternic și, sub imboldul globalizării întregii lumi, a trecut printr-o nouă etapă de dezvoltare majoră, de reforme semnificative, mari restruc-turări. Aceste schimbări ample aveau să se reflecte și în traiul oamenilor, prin evoluția și schimbarea aspirațiilor poporului, cât și prin crearea unor aranjamente instituționale care au satisfăcut doleanțele oamenilor sau alte astfel de măsuri, toate acestea manifestându-se în mod concret. Astfel că, discursurile lui Xi Jinping despre traiul oamenilor apar pe fundalul suprapunerii unor schimbări majore atât interne, cât și externe.

1.1 Socialismul cu specific chinezesc a intrat într-o nouă epocă

În raportul la cel de-al XIX-lea Congres Național al PCC, președintele Xi Jinping a afirmat: „În urma unor eforturi îndelungate, socialismul cu specific chinezesc a intrat într-o nouă epocă, aceasta este o nouă direcție de dezvoltare istorică a statului nostru.”¹² Noua epocă reprezintă o punte între trecut și viitor, moștenește trecutul și face tranziția către viitor, semnifică faptul că începând cu Epoca Modernă, poporul chinez cel greu încercat a făcut un salt măreț, de la refacere la prosperitate și până la formarea unui stat puternic, creând astfel contextul intern care a dus la apariția seriei de discursuri ale președintelui Xi Jinping legate de traiul populației.

Ceea ce a determinat intrarea socialismului cu specific chinezesc într-o nouă epocă a fost în principal faptul că începând cu cel de-al XVIII-lea Congres Național al PCC dezvoltarea națională a intrat pe un nou făgaș, principalele contradicții sociale au suferit schimbări de ordin istoric, iar aspirația maselor populare către o viață mai bună se extinde și se intensifică pe zi ce trece.

Pe de o parte, după formarea Republicii Populare Chineze, pe baza obținerii unor anumite rezultate în construcția socialistă, și în urma a

¹² Xi Jinping, *Asigurarea unei victorii decisive în realizarea unei societăți a bunăstării decente, obținerea unei mărețe victorii a socialismului cu specific chinezesc în noua eră – raportul la cel de-al XIX-lea Congres Național al Partidului Comunist Chinez*, Editura Universității Renmin, Beijing, 2017, p. 10.

40 de ani de reformă și deschidere, economia națională s-a dezvoltat cu pași repezi, iar China se află deja într-o nouă poziție, un nou punct de plecare. De la începutul reformei și deschiderii, nivelul de productivitate socială a Chinei s-a îmbunătățit semnificativ per ansamblu, iar în multe privințe productivitatea socială a Chinei a urcat pe locuri fruntașe în lume. Potrivit statisticilor, începând cu anul 2010, Produsul Intern Brut (PIB) a ocupat constant poziția a doua la nivel mondial. În 2017, PIB-ul pe cap de locuitor a depășit 8 800 de dolari americani, atingând deja nivelul statelor cu venit mediu spre superior. Dintre peste 500 de tipuri de produse industriale majore din lume, China are mai mult de 200 de capacități de producție, ocupând locul doi în lume. În cadrul structurii industriale, raportul dintre industria secundară și PIB a scăzut de la 29,6% în 1980 la 7,9% în 2017, rata de urbanizare a crescut de la 19,39% în anul 1980 la 58,52% din populația permanentă în 2017 (rata de urbanizare a populației înregistrate a fost de 42,35%¹³). Speranța medie de viață a rezidenților chinezi a crescut de la 67,9 ani în 1981 la 76,7 ani în 2017. Principalii indicatori de sănătate ai rezidenților sunt, în general, mai buni decât nivelul mediu al țărilor cu venituri medii și mari¹⁴. Acești indicatori reflectă faptul că statul chinez s-a dezvoltat printr-un mare salt de la un stat agricol subdezvoltat la un stat cu o industrie avansată, urmând deja calea către o modernizare rapidă. Însă motivul pentru care un stat puternic este numit o „mare putere” nu se reflectă doar în puterea națională per ansamblu, ci se regăsește cu precădere în nivelul de trai al populației și în calitatea dezvoltării. În istoria Chinei, dinastiile Qin și Sui au fost deosebit de puternice, însă ambele au pierit după doar două secole, iar „domnia împăraților Wen și Jing”, „domnia împăratului Zhenguan”, cât și prosperitatea altor astfel de dinastii au rămas întipărite cu nostalgie în memoria colectivă a fiilor și fiicelor Chinei și datorită prosperității poporului de la acea vreme. La nivel internațional, și Uniunea Sovietică a avut o perioadă de glorie, fiind, împreună cu SUA, cele două mari puteri ale vremii, însă traiul oamenilor nu era nicidecum prosper, ajungând într-un final la

¹³ Biroul de Statistică al Republicii Populare Chineze, Raport public privind dezvoltarea socială și a economiei naționale în anul 2017 a Republicii Populare Chineze (28.02.2018), http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/201802/t20280228_1585631.html.

¹⁴ Raport public statistic privind dezvoltarea domeniului medical și al sănătății în anul 2017 (12.06.2018), <http://www.nhc.gov.cn/guihuaxxs/s10743/201806/44e3cdf11fa4c7f928c879d435b6a18.shtml>.

colaps. De peste 70 de ani, începând cu cel de-Al II-lea Război Mondial, SUA domină întreaga lume, iar în prezent este unul dintre cele mai puternice state din lume, acest lucru reflectându-se, în afară de capacitatea statală puternică, în prosperitatea locuitorilor, grupul cu venituri medii constituind corpul principal al structurii sociale și, chiar și în situația confruntării cu o eventuală criză economică, nivelul de trai al populației se poate menține la un nivel superior. În prima jumătate a secolului al XX-lea, Japonia și Germania năzuiau cu absurditate ca prin intermediul unui război mondial să divizeze lumea, însă au sfârșit înfrânți, puterea statală a acestora neputând fi folosită în beneficiul traiului cetățenilor. De-abia după cel de-Al Doilea Război Mondial, aceste două state și-au canalizat eforturile de dezvoltare înspre construcția internă și îmbunătățirea traiului oamenilor, și astfel au obținut o dezvoltare continuă și rapidă și au devenit state fruntașe în ceea ce privește prosperitatea poporului. Realitățile prezentate mai sus dovedesc un adevăr general valabil: un stat puternic trebuie să se asigure că poporul este prosper, nivelul de trai și calitatea dezvoltării fiind ambele indicatori-cheie prin care se evaluează un stat puternic. De aceea, după intrarea socialismului cu specific chinezesc într-o nouă epocă este necesar să acordăm o atenție sporită traiului oamenilor, siguranței vieții poporului, îmbunătățirii și dezvoltării vieții, aceasta fiind o misiune istorică pe care ne-a încredințat-o noua epocă. Noua poziție a Chinei, de la refacere la prosperitate, iar mai apoi la crearea unui stat puternic, reflectă din nou faptul că mijloacele de trai ale oamenilor de astăzi nu sunt nicidecum compatibile cu mijloacele de trai ale oamenilor de ieri, iar îmbunătățirea mijloacelor de trai ale oamenilor nu poate rămâne la nivelul inițial. Mijloacele de trai ale oamenilor trebuie să se bazeze pe bunăstarea populației, pentru a conduce la o dezvoltare globală de înaltă calitate. Este nevoie de concepte mai științifice legate de îmbunătățirea mijloacelor de trai și de orientări strategice pentru dezvoltarea acestora, iar discursurile lui Xi Jinping despre mijloacele de trai ale poporului vin ca răspuns la noile cerințe pentru îmbunătățirea mijloacelor de trai ale poporului Chinei, într-un nou punct de plecare.

Pe de altă parte, nivelul de trai al populației s-a îmbunătățit considerabil, iar principalele contradicții ale societății chineze au suferit deja schimbări istorice, contradicțiile de odinioară dintre nevoile culturale și materiale crescânde ale oamenilor și producția socială subdezvoltată s-au

transformat în aspirația oamenilor către o viață mai bună, iar dezvoltarea dezechilibrată și insuficientă, „aspirația către o viață mai bună” a înlocuit „nevoile culturale și materiale” din trecut. În esență, dezvoltarea traiului populației a suferit o îmbunătățire calitativă. Privind retrospectiv la parcursul istoric de la înființarea Republicii Populare Chineze, enunțarea principalelor contradicții ale societății socialiste a început odată cu al VIII-lea Congres Național al PCC, convocat în septembrie 1956, a cărei rezoluție cu privire la raportul politic indica:

Principala contradicție internă a țării a devenit deja contradicția dintre cerința poporului de a înființa un stat industrial avansat și realitatea unei țări agricole înapoiate, a devenit deja contradicția dintre nevoia oamenilor ca economia și cultura să se dezvolte cu rapiditate și situația concretă în care economia și cultura actuale nu pot satisface nevoile poporului. Esența acestei contradicții este de fapt contradicția dintre sistemul socialist avansat și forțele de producție socială înapoiate, în contextul în care sistemul socialist al țării noastre a fost deja stabilit.¹⁵

Rezoluția cu privire la anumite aspecte istorice ale partidului de la înființarea Republicii Populare, adoptată în 1981 de a șasea Sesiune Plenară a celei de-a XI-a Comisii Centrale a Partidului Comunist Chinez, a sintetizat această declarație și a definit-o în mod clar ca „principala contradicție pe care statul trebuie să o rezolve după finalizarea transformării socialiste. Este contradicția dintre nevoile materiale și culturale crescânde ale oamenilor și producția socială înapoiată”¹⁶. Ulterior, această enunțare a fost utilizată în mod frecvent și, după cum se poate observa, această formulare legată de principalele contradicții sociale a continuat să fie folosită de peste 60 de ani. În decursul acestor peste 60 de ani, în special în ultimii 40 de ani, diverse tipuri de indicatori ai prosperității sociale au reflectat faptul că veniturile locuitorilor din zonele rurale și urbane și nivelul de trai al acestora au crescut în mod general. De

¹⁵ Rezoluția celui de-al VIII-lea Congres Național al PCC privind raportul politic, *Ziarul Poporului*, 28.09.1956

¹⁶ *Rezoluția Comitetului Central al PCC cu privire la anumite chestiuni politice de la înființarea republicii încoace*, Editura Renmin, Beijing, 1981, p. 54.

exemplu, China a realizat „cea mai rapidă reducere a sărăciei pe scară largă până în prezent, din istoria omenirii. Conform standardului pentru venitul net anual pe cap de locuitor al fermierilor de 2 300 yuani în 2010, în contextul reducerii sărăciei, populația rurală săracă a scăzut de la 770 milioane în 1978 la 55,75 milioane în 2015. În conformitate cu standardul de sărăcie PPC (paritatea puterii de cumpărare) din 2011, de 1,9 USD pe zi, populația globală săracă a scăzut cu 1,1 miliarde din 1981 până în 2012, în timp ce populația săracă din China a scăzut cu 790 milioane în aceeași perioadă, reprezentând 71,82% din reducerea sărăciei globale.¹⁷ Din 1978 până în 2017, venitul disponibil pe cap de locuitor național în zonele urbane a crescut de la 343 de yuani la peste 36 000 de yuani, iar venitul net pe cap de locuitor în mediul rural a crescut de la 134 de yuani la peste 13 400 de yuani. Învățământul obligatoriu gratuit atât în mediul urban, cât și în cel rural a fost pe deplin implementat, iar la nivel de liceu, rata de înscriere în învățământul superior a ajuns la 88,3%, respectiv 45,7%.¹⁸ Numărul mediu de ani de educație pentru populația de 15 ani și peste a crescut de la 5,3 ani în 1982 la 9,6 ani în 2017, iar numărul mediu de ani de educație pentru populația în vârstă aptă de muncă a ajuns la 10,5 ani.¹⁹ Cheltuielile și natura cheltuielilor cetățenilor au suferit mari schimbări. În 2017, coeficientul Engel a scăzut la 29,3%, în zonele urbane a fost de 28,6% (atingând nivelul „prosperității” internaționale), iar în zonele rurale a fost de 31,2% (aproape de nivelul indicatorilor internaționali ai „prosperității”)²⁰. Sistemul de asigurări de bază pentru limita de vârstă a acoperit peste 900 de milioane de persoane din toată țara, iar persoanele în vârstă au intrat într-o eră în care toată lumea se bucură de o pensie. Obiectivul asigurării medicale universale a fost îndeplinit în mod practic și peste 1,3 miliarde de persoane au asigurări medicale de bază.

¹⁷ „Raportul Chinei cu privire la dezvoltarea și reducerea sărăciei pe anul 2016”, *Cotidianul Guangming*, 28.12.2016.

¹⁸ „Manifest: orizonturile deschiderii și reformei sunt largi”, (12.08.2018), http://m.xinhuanet.com/2018-08/12/c_1123256548.htm.

¹⁹ Biroul Național de Statistică publică un raport cu privire la rezultatele dezvoltării socioeconomice acumulate în cei 40 de ani de la reformă și deschidere: „China a realizat un salt istoric măreț”, *Cotidianul Renmin* (ediția în limbă străină), 29.08.2018.

²⁰ Biroul Național de Statistică, Raport statistic public cu privire la economia națională și dezvoltarea socială a RPC în anul 2016, *Cotidianul Renmin*, 01.03.2018.

Nu numai atât, mașina berlină, telefonul mobil și internetul au devenit bunuri populare de larg consum, turismul a devenit o nouă modă pentru locuitorii din mediul urban și rural, iar turiștii chinezi au devenit vizitatori frecvenți ai atracțiilor din întreaga lume. Formarea acestor centre de consum și popularitatea lor din ce în ce mai mare arată că nivelul de trai al poporului chinez a atins o nouă culme a prosperității. De asemenea, arată că țara a trecut de la o societate orientată spre producție la o societate orientată spre consum, iar consumul a devenit cel mai mare motor pentru dezvoltarea susținută a economiei naționale. Consumul personalizat a început să conducă consumul și moda. Lipsa de dezvoltare de dinaintea și de la începutul reformei și deschiderii a încetat să existe, iar lipsa economiei și insuficiența ofertei au devenit istorie, nivelul de trai al oamenilor și calitatea vieții suferind deja transformări fundamentale. Cu toate acestea, concomitent cu satisfacerea garantată a nevoilor materiale și culturale ale oamenilor, se cuvine să observăm că „în sfera traiului populației există încă numeroase neajunsuri, lupta de eradicare a sărăciei este una formidabilă, decalajul între dezvoltarea regională în zonele rurale și cele urbane și decalajul de distribuție a veniturilor este încă destul de mare, oamenii întâmpină numeroase dificultăți în ceea ce privește angajarea, educația, sistemul de sănătate, locuința, îngrijirea vârstnicilor și alte aspecte.”²¹ Mai ales după aproape 40 de ani de dezvoltare rapidă susținută, proporția compensației forței de muncă din PIB a scăzut de la an la an, iar coeficientul Gini a crescut și a rămas ridicat de la an la an. Toate acestea indică faptul că există încă un decalaj considerabil între oameni în ceea ce privește împărțirea beneficiilor dezvoltării țării. În același timp, „aspirația oamenilor către un trai mai bun a crescut pe zi ce trece, oamenii nu doar că au cerințe mai mari referitoare la viața materială și culturală, ci așteptările legate de democrație, sistemul legal, justiție, dreptate, siguranță, mediu etc. s-au extins treptat”²². Astfel, în raportul la cel de-al XIX-lea Congres Național s-a indicat în mod clar faptul că principala contradicție socială a țării s-a transformat deja în contradicția dintre aspirația crescândă a poporului pentru o viață mai bună și dezvoltarea

²¹ Xi Jinping, *Asigurarea unei victorii decisive în realizarea unei societăți a bunăstării decente, obținerea unei mărețe victorii a socialismului cu specific chinezesc în noua eră – raportul la cel de-al XIX-lea Congres Național al Partidului Comunist Chinez*, Editura Universității Renmin, Beijing, 2017, p. 9.

²² *Ibidem*, p. 11.

insuficientă și dezechilibrată. Această afirmație majoră a determinat faptul că dezvoltarea națională trebuie neapărat să urmeze năzuința oamenilor către o viață mai bună, deoarece domeniile și punctele-cheie în care poporul își dorește să aibă un trai mai bun au depășit în prezent domeniile și nivelul celor legate de cultură și viața materială, aspirația oamenilor către o viață mai bună se reflectă cu precădere în prosperitatea comună, dezvoltarea completă a omului, progresul deplin al societății, cât și alte aspecte. De aceea, dezvoltarea traiului poporului în noua epocă nu trebuie să se oprească la nivelul cultural și material la care a ajuns, ci trebuie să își sporească obiectivele și scopurile, astfel încât să satisfacă cerințele crescânde ale poporului legate de economie, politică, justiție, cultură, societate, ecologie etc., să rezolve în mod real și eficient problema dezvoltării insuficiente și dezechilibrate. Stabilirea unor noi obiective de îmbunătățire a traiului populației determină noi misiuni în procesul de dezvoltare națională, iar pentru aceasta este nevoie urgentă de îndrumarea oferită de noi concepte științifice.

În concluzie, de la înființarea Republicii Populare Chineze, în special în decursul a 40 de ani de reformă și deschidere, fundația materială a țării s-a consolidat treptat, iar în cadrul dezvoltării și progresului țării, traiul poporului a continuat să se îmbunătățească substanțial. În prezent, necesitățile și cerințele maselor populare au intrat deja într-o etapă de actualizare și transformare, aceasta este forța motrice internă, fiind și o provocare pe care partidul și guvernul trebuie să o abordeze într-un mod complet și eficient. Doar soluționând într-un mod complet și eficient această provocare a îmbunătățirii traiului poporului, China poate în final deveni un puternic stat socialist modern, al cărui popor este fericit. Într-un astfel de context intern, discursurile lui Xi Jinping pe tema traiului oamenilor au o semnificație epocală deosebită și oferă și o îndrumare teoretică științifică pentru dezvoltarea practică a traiului poporului în noua epocă.

1.2 Întreaga lume a intrat într-o perioadă de mari transformări, schimbări și dezvoltare amplă

Analizând din prisma mediului internațional, începând cu anii 1980 lumea a intrat într-o epocă colosală. „Cu ajutorul liberei circulații a capitalului și a progresului tehnologic, puternica forță stimulatorie oferită

de digitalizare și de globalizare modelează în prezent un nou aspect economic și politic al lumii.”²³ Acest lucru se reflectă în faptul că:

valul globalizării nu poate fi inversat, tendința de schimbare majoră nu poate nici ea fi oprită, iar diverse civilizații culturale, sistematice sau tehnologice se întrepătrund în procesul comparării și diferențierii; procesele de industrializare, digitalizare, modernizare s-au accelerat într-un mod notabil, aducând odată cu ele reconstrucția structurii globale și apariția erei guvernării globale, pentru ca în final să realizeze o rafinare a dezvoltării civilizației omenirii. În această epocă, capitalul și vitalitatea acestuia au fost o forță motrice de neînlocuit, iar noile mijloace media au construit o platformă pentru cooperarea transfrontalieră și integrarea profundă, întreaga lume simțind puternica influență adusă de marea epocă.²⁴

În ultimii 30 de ani, politica mondială a suferit schimbări ample. Odată cu destrămarea Uniunii Sovietice, statele socialiste din Europa de Est au schimbat, rând pe rând, tabăra, tensiunile din timpul Războiului Rece care a durat aproape jumătate de secol nu mai există, iar China a continuat să întreprindă procesul reformei și al deschiderii, a stabilit sistemul economic al pieței socialiste, ba mai mult, s-a integrat progresiv în sistemul economic mondial actual. După încheierea Războiului Rece, modul de evaluare a sistemului socialist și a sistemului capitalist, cât și soarta acestora, deveniseră un subiect major, de interes general, pentru cercurile academice orientale și occidentale. În acest context, americanul de origine japoneză Francis Fukuyama a publicat în anul 1989 în revista americană *Interesul țării* un articol intitulat „Sfârșitul istoriei?”, în care considera că probabil sistemul implementat de statele occidentale, acela al democrației, reprezintă „sfârșitul dezvoltării ideologice umane” și „ultima formă de dominație umană”, ducând astfel la „sfârșitul istoriei”²⁵. Însă China, care a menținut calea socialismului cu specific chinezesc,

²³ Zheng Gongcheng, „Să facem ca împărțirea în mod comun a beneficiilor să devină un fel de credință”, *Vocea masei*, 2017 (10).

²⁴ Zheng Gongcheng, „O mare epocă are nevoie de o mare înțelepciune”, *Vocea masei*, 2017 (1).

²⁵ Fu Shan, *Sfârșitul istoriei și ultimul om*, Editura științifică și socială, traducere Huang Shengqiang și Xu Mingyuan, Beijing, 2003 (n. ed. chinez).

a reușit o dezvoltare rapidă continuă, „sfârșitul istoriei” a fost declarat sfârșit, în timp ce scena politică mondială se îndreaptă spre multipolarizare după ce SUA și Uniunea Sovietică au dominat regiunea, cât și după hegemonia SUA.

În ultimii 30 de ani, harta economică mondială a fost deja rescrisă, iar statutul hegemonic de neclintit al statelor occidentale dezvoltate a fost zdruncinat cu putere. „China, India și alte state aflate în curs de dezvoltare, datorită faptului că s-au integrat în procesul globalizării, au obținut oportunități de dezvoltare fără precedent, condițiile de trai a sute de milioane de oameni au fost îmbunătățite, noua clasă «bogată» crește rapid, iar capitaliștii din statele occidentale au câștigat oportunități uriașe de sporire a bogăției și de acumulare a bogățiilor.”²⁶ Având drept exemplu China, al cărei PIB s-a menținut pe locul doi la nivel mondial în anul 2010, proporția din PIB-ul total mondial crescând de la cel de 1,8% în stadiul incipient al reformei la aproape 15%, volumul total al importurilor și exporturilor de bunuri și comerț cu servicii ocupă locul al doilea în lume, iar investițiile străine și utilizarea capitalului străin ocupă locul al doilea și al treilea în lume, unele domenii de construcție a infrastructurii sunt cu mult înaintea, kilometrajul total al operațiunilor feroviare de mare viteză, numărul de kilometri de autostradă și capacitatea porturilor ocupă locul al doilea în lume.²⁷ India, Brazilia și alte state nou-emergente au câștigat, de asemenea, oportunități de dezvoltare rapidă, PIB-ul total al acestora aflându-se în primele 10 locuri din ierarhia mondială. Un astfel de context economic nu doar că eclipsează G7-ul occidental, care a monopolizat multă vreme puterea discursului economic mondial, ci mai mult, face ca sistemul economic internațional original să fie inadecvat. Războiul comercial chino-american care a izbucnit în 2018 arată că dezvoltarea economică mondială poate cădea pradă unor noi turbulențe și că sistemul comercial internațional poate fi, de asemenea, restructurat.

În ultimii 30 de ani, „lumea a fost precum o arenă, nu a semănat deloc cu cele descrise de Thomas Friedman în *Pământul este plat. Scurtă istorie a secolului XXI-lea*, cum că ar fi fost «adusă la același nivel», ci dimpotrivă,

²⁶ Zheng Gongcheng, „Să facem ca împărțirea în mod comun a beneficiilor să devină un fel de credință”, *Vocea poporului*, 2017 (10).

²⁷ Departamentul de Propagandă al Comitetului Central al PCC, *30 de discursuri ale lui Xi Jinping pe tema viziunii asupra socialismului cu specific chinezesc în noua epocă*, Editura pentru studiu, Beijing, 2018, p. 68.

a cunoscut competiții regionale și dispute și mai intense. Vreme îndelungată, lumea s-a concentrat doar asupra sporirii bogăției, neglijând însă împărțirea acesteia. Astfel, nu numai că nu s-a reușit reducerea decalajului global dintre nord și sud, ci decalajul dintre săraci și bogați s-a mărit. În realitate, în unele state, lumea a intrat într-o epocă și mai nedreaptă și inegală²⁸. Economistul francez Thomas Piketty a analizat datele privind distribuția bogăției de la Revoluția Industrială din secolul al XVIII-lea până în prezent, considerând că de vină pentru creșterea inegalității bogăției a fost capitalismul necontrolat, în timp ce o economie de piață liberă nu poate rezolva complet problema distribuției inegale a bogăției, concluziile studiilor de peste 30 de ani ale acestuia fiind că decalajul la nivel mondial dintre săraci și bogați a devenit deja imens.²⁹ În mod special după criza financiară mondială, numeroase state au suferit în urma acesteia, problemele privind traiul oamenilor au devenit pe zi ce trece mai grave, iar curente de gândire socială au suferit schimbări profunde.

În concluzie, deși globalizarea a adus cu sine o mare dezvoltare la nivel mondial, „dezvoltarea rapidă a Chinei și a unor state aflate în curs de dezvoltare ne demonstrează cu precădere că globalizarea este o direcție care se potrivește dezvoltării sociale a omenirii. Cu toate acestea, în urma referendumului, Marea Britanie a votat ieșirea din Uniunea Europeană, «fenomenul Trump» al SUA a zguduit lumea, unele state occidentale puternice au arătat o înclinație protecționistă, în numeroase state diferențele dintre săraci și bogați s-au adâncit, iar nemulțumirile în rândul oamenilor obișnuiți și chiar extremismul în unele regiuni ne demonstrează că diviziunea și separatismul în procesul globalizării devin tot mai evidente, dezvăluind nu doar faptul că liberalismul și capitalismul nu se vor bucura de acceptarea universală, dar și prevestind că procesul de dezvoltare a civilizației umane nu va fi unul lin³⁰. Astfel, în prezent, lumea se află într-o perioadă de dezvoltare, de mari transformări și restructurări, iar înfățișarea economică și politică a lumii se află în proces de reconstrucție.

²⁸ Zheng Gongcheng, „Să facem ca împărțirea în mod comun a beneficiilor să devină un fel de credință”, *Vocea poporului*, 2017 (10).

²⁹ Pi Kaidi, *Teoria capitalismului secolului al XXI-lea*, Editura Zhongxin, traducere Ba Shusong, Chen Jian, Yu Jiang și alții, Beijing, 2014.

³⁰ Zheng Gongcheng, „O mare epocă are nevoie de o mare înțelepciune”, *Vocea Maselor*, 2017 (1).